TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2020 m. birželio 11 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Tarpusavio pagalba vykdant reikalavimus – Direktyva 76/308/EEB – 6 straipsnio 2 dalis ir 10 straipsnis – Direktyva 2008/55/EB 6 straipsnio antra pastraipa ir 10 straipsnis – Prašančiosios valstybės narės mokestinis reikalavimas, kurį vykdo prašomoji valstybė narė – Šio reikalavimo statusas – Privilegijos sąvoka – Šio reikalavimo ir prašomosios valstybės narės mokestinės skolos įskaitymas“

Byloje C-19/19

dėl *Cour de cassation* (Kasacinis Teismas, Belgija) 2018 m. gruodžio 20 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2019 m. sausio 11 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Belgijos valstybė

prieš

likviduojamą bendrovę Pantochim SA

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J.-C. Bonichot, Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotoja R. Silva de Lapuerta (pranešėja), teisėjai M. Safjan, L. Bay Larsen ir C. Toader,

generalinis advokatas G. Hogan,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– likviduojamos bendrovės *Pantochim SA*, atstovaujamos *avocate* J. Oosterbosch,

– Belgijos vyriausybės, atstovaujamos P. Cottin, J.-C. Halleux ir C. Pochet,

– Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos iš pradžių A. Rubio González, vėliau S. Jiménez García,

– Europos Komisijos, atstovaujamos M. Wilderspin, J. Jokubauskaitės ir C. Perrin,

susipažinęs su 2020 m. sausio 14 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

* Proceso kalba: prancūzų.

priima šį

Sprendimą

1 Šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 1976 m. kovo 15 d. Tarybos direktyvos 76/308/EEB dėl savitarpio paramos patenkinant pretenzijas, kylančias dėl operacijų, įeinančių į Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo finansavimo sistemą, ir dėl žemės ūkio mokesčių bei muitų susigrąžinimo (OL L 73, 1976, p. 18; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 1 t., p. 44) 6 straipsnio 2 dalies ir 10 straipsnio ir 2008 m. gegužės 26 d. Tarybos direktyvos 2008/55/EB dėl tarpusavio pagalbos vykdant reikalavimus, susijusius su tam tikromis rinkliavomis, muitais, mokesčiais ir kitomis priemonėmis (OL L 150, 2008, p. 28), 6 straipsnio antros pastraipos ir 10 straipsnio išaiškinimu.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant Belgijos valstybės ginčą su likviduojama bendrove *Pantochim SA* dėl šios bendrovės reikalavimo šiai valstybei narei ir šios bendrovės skolos Vokietijos valstybei tarpusavio įskaitymo.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Direktyva 76/308

3 Direktyvos 76/308 pirmoje–trečioje ir aštuntoje konstatuojamosiose dalyse buvo nurodyta:

„kadangi šiuo metu neįmanoma vienoje valstybėje narėje patenkinti pretenzijų, pagrįstų kitos valstybės narės valdžios institucijų parengtais dokumentais,

kadangi nuostatos dėl pretenzijų patenkinimo, priimtos vienoje valstybėje, yra taikytinos tik tos valstybės teritorijoje, ir tai jau savaime trukdo bendrosios rinkos sukūrimui ir funkcionavimui; kadangi tokia situacija trukdo nuosekliai ir teisingai taikyti Bendrijos taisykles (ypač bendrosios žemės ūkio politikos srityje) bei pasitarnauja sukčiavimams;

kadangi dėl to būtina priimti bendras savitarpio paramos taisykles pretenzijoms patenkinti;

<…>

kadangi tokiais atvejais, kai institucija, į kurią kreipiamasi, veikia institucijos pareiškėjos vardu, siekdama patenkinti pastarosios pretenzijas, ji privalo turėti galimybę duoti skolininkui laiko grąžinti skolą arba įpareigoti skolininką, kad jis gražintų skolą dalimis, jeigu tai leidžia valstybės narės, kurioje yra ši institucija, įstatymai ir jeigu tam neprieštarauja institucija pareiškėja; kadangi palūkanos, nustatytos tokiems mokėjimams, turi būti pervestos valstybei narei, kurioje yra institucija pareiškėja“.

4 Pagal Direktyvos 76/308 1 straipsnį ši direktyva nustatė taisykles, kurios turėjo būti įtrauktos į valstybių narių įstatymus ir kitus teisės aktus, kad kiekvienoje valstybėje narėje būtų patenkinti į šios direktyvos taikymo sritį patenkantys reikalavimai, kylantys kitoje valstybėje narėje.

5 Šios direktyvos 6 straipsnyje buvo numatyta:

„1. Institucijai pareiškėjai paprašius, ta institucija, į kurią kreipiamasi, pagal įstatymus ir kitus teisės aktus, taikomus panašioms pretenzijoms, kylančioms valstybėje narėje, kurioje yra pastaroji institucija, patenkinti, privalo patenkinti tas pretenzijas, kurios yra dokumento, leidžiančio vykdymą, objektas.

2. Šiuo tikslu bet kuri pretenzija, dėl kurios buvo pateiktas prašymas ją patenkinti, bus traktuojama kaip valstybės narės, kurioje yra institucija, į kurią kreipiamasi, pretenzija, išskyrus tuos atvejus, kuriems taikomas 12 straipsnis.“

6 Tos pačios direktyvos, iš dalies pakeistos 2001 m. birželio 15 d. Tarybos direktyva 2001/44/EB (OL L 175, 2001, p. 17; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 12 t., p. 27), 9 straipsnyje buvo numatyta:

„1. Pretenzijos patenkinamos tos valstybės narės, kurioje yra institucija, į kurią kreipiamasi, valiuta. Visą patenkintos pretenzijos sumą, kurią išreikalauja institucija, į kurią kreipiamasi, ji persiunčia institucijai pareiškėjai.

2. Institucija, į kurią kreipiamasi, gali duoti skolininkui laiko grąžinti skolą arba leisti grąžinti skolą dalimis, jeigu tai leidžia valstybės narės, kurioje yra ši institucija, įstatymai ir kiti teisės aktai ir pasikonsultavusi su institucija pareiškėja. Visos palūkanos, kurių už papildomą laikotarpį pareikalauja institucija, į kurią kreipiamasi, taip pat yra persiunčiamos valstybei narei, kurioje yra institucija pareiškėja.

<…>“

7 Direktyvos 76/308 10 straipsnyje buvo numatyta:

„Pretenzijos, kurias reikia patenkinti, nėra nagrinėjamos pirmumo tvarka valstybėje narėje, kurioje yra institucija, į kurią kreipiamasi.“

8 Direktyvos 76/308, iš dalies pakeistos Direktyva 2001/44, 10 straipsnis buvo išdėstytas taip:

„Nepaisant 6 straipsnio 2 dalies, pretenzijos, kurios turi būti patenkintos, nebūtinai turi būti nagrinėjamos pirmumo tvarka, kaip kitos panašios pretenzijos, pareiškiamos valstybėje narėje, kurioje yra institucija, į kurią kreipiamasi.“

Direktyva 2008/55

9 Direktyvos 2008/55 1 ir 10 konstatuojamosiose dalyse buvo nurodyta:

„(1) [Direktyva 76/308] buvo keletą kartų iš esmės keičiama. Siekiant aiškumo ir racionalumo minėta direktyva turėtų būti kodifikuota.

<…>

(10) Kai prašomosios institucijos prašoma veikti prašančiosios institucijos vardu išieškant reikalavimą, ji turėtų galėti duoti laiko skolininkui apmokėti skolą ar leisti grąžinti skolą dalimis, jei tai leidžia galiojančios nuostatos valstybėje narėje, kurioje yra ta institucija, ir jei prašančioji institucija sutinka. Už tokias apmokėjimo galimybes nustatytos palūkanos taip pat turėtų būti grąžintos valstybei narei, kurioje yra prašančioji institucija.“

10 Pagal Direktyvos 2008/55 1 straipsnį ši direktyva nustatė taisykles, kurios turėjo būti įtrauktos į valstybių narių įstatymus ir kitus teisės aktus, kad būtų užtikrinta, jog kiekvienoje valstybėje narėje būtų vykdomi į šios direktyvos taikymo sritį patenkantys reikalavimai, kylantys kitoje valstybėje narėje.

11 Šios direktyvos 6 straipsnyje buvo nurodyta:

„Prašančiajai institucijai paprašius, prašomoji institucija pagal įstatymus ir kitus teisės aktus, taikomus vykdyti analogiškus reikalavimus, kylančius valstybėje narėje, kurioje yra prašomoji institucija, privalo įvykdyti reikalavimus, kurie yra dokumento, leidžiančio vykdymą, dalykas.

Šiuo tikslu, bet kuris reikalavimas dėl kurios [, dėl kurio] buvo pateiktas prašymas dėl vykdymo, turi būti traktuojamas kaip valstybės narės, kurioje yra prašomoji institucija, reikalavimas, išskyrus tuos atvejus, kai taikomas 12 straipsnis.“

12 Minėtos direktyvos 10 straipsnyje buvo numatyta:

„Nepaisant 6 straipsnio antros pastraipos, vykdytiniems reikalavimams nebūtinai turi būti teikiamos privilegijos, suteiktos analogiškiems reikalavimams, kylantiems valstybėje narėje, kurioje yra prašomoji institucija.“

Belgijos teisė

13 Direktyva 76/308 į Belgijos teisę buvo perkelta *Loi du 20 juillet 1979 concernant l'assistance mutuelle en matière de recouvrement des créances relatives à certaines cotisations, droits, taxes et autres mesures* (1979 m. liepos 20 d. Įstatymas dėl tarpusavio pagalbos vykdant reikalavimus, susijusius su tam tikromis rinkliavomis, muitais, mokesčiais ir kitomis priemonėmis; *Moniteur belge*, 1979 m. rugpjūčio 30 d., p. 9457).

14 Pagrindinės bylos aplinkybėms taikytinos šio įstatymo redakcijos (toliau – 1979 m. liepos 20 d. įstatymas) 12 straipsnyje numatyta:

„Belgijos prašomoji institucija vykdo užsienio šalies institucijos prašomus vykdyti reikalavimus tokia pat tvarka kaip tuo atveju, jei reikalavimas būtų kilęs karalystėje [Belgijos Karalystėje].“

15 1979 m. liepos 20 d. įstatymo 15 straipsnis buvo suformuluotas taip:

„Vykdytiniems reikalavimams neteikiama jokia privilegija.“

16 Iki 2009 m. sausio 7 d. galiojusios redakcijos 2004 m. gruodžio 27 d. *loi-programme* (Programinis įstatymas; *Moniteur belge*, 2004 m. gruodžio 31 d., p. 87006) 334 straipsnyje buvo nustatyta:

„Bet kokią sumą, kuri turi būti grąžinta ar sumokėta mokestį mokėti privalančiam asmeniui pagal pajamų ir pelno mokesčius, jiems prilyginamus mokesčius, pridėtinės vertės mokestį reglamentuojančių teisės aktų nuostatas ar pagal civilinės teisės normas, susijusias su nepagrįstai išmokėtų sumų susigrąžinimu, kompetentingas tarnautojas be formalumų gali skirti mokesčio prie šaltinio, pajamų ir pelno mokesčių, jiems prilygintų mokesčių, pridėtinės vertės mokesčio pagrindinių, papildomų ir padidėjimo sumų, administracinių ar mokestinių baudų, palūkanų ir šį mokestį mokėti privalančio asmens apmokėtinų išlaidų mokėjimui, jeigu šios sumos nėra arba nebėra ginčijamos.

Pirmesnė pastraipa taikoma ir esant turto areštui, perleidimui arba kai yra lygiagrečiai pateikti keli reikalavimai ar bankroto byloje.“

17 2004 m. gruodžio 27 d. programinio įstatymo 334 straipsnyje, iš dalies pakeistame *Loi-programme du 22 décembre 2008* (2008 m. gruodžio 22 d. programinis įstatymas, *Moniteur belge*, 2008 m. gruodžio 29 d., p. 68649) 194 straipsniu ir taikomame nuo 2009 m. sausio 8 d., buvo nustatyta:

„Bet kokią sumą, kuri asmeniui turi būti grąžinta ar sumokėta taikant teisės aktus, reglamentuojančius pajamų ar pelno mokesčius, kurie priskiriami *Service public fédéral finances* [Federalinė viešoji finansų tarnyba] kompetencijai arba kurių rinkimą ir išieškojimą užtikrina ši federalinė viešoji tarnyba, arba taikant civilinės teisės normas, susijusias su nepagrįstai išmokėtų sumų susigrąžinimu, kompetentingas tarnautojas savo nuožiūra ir be jokių formalumų gali skirti apmokėti sumoms, kurias tas asmuo turi sumokėti pagal atitinkamus pajamų ar pelno mokesčių teisės aktus, arba padengti mokestinėms ar nemokestinėms skoloms, kurių rinkimą ir išieškojimą užtikrina *Service public fédéral Finances* pagal įstatymo galią turinčią nuostatą. Tai taikoma tik neginčijamai reikalavimų to asmens atžvilgiu daliai.

Pirmesnė pastraipa taikoma ir esant turto areštui, perleidimui arba kai yra lygiagrečiai pateikti keli reikalavimai ar bankroto byloje.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

18 2001 m. birželio 26 d. *Tribunal de commerce de Charleroi* (Šarlerua komercinių bylų teismas, Belgija) sprendimu *Pantochim* pradėta likviduoti.

19 Vykstant šiam likvidavimui Belgijos valstybė pareiškė pirmaeilį reikalavimą dėl pridėtinės vertės mokesčio (PVM) – šį reikalavimą *Pantochim* visiškai įvykdė – ir 634 257,50 EUR Vokietijos valstybės reikalavimą, įskaitant PVM ir palūkanas, kuris buvo įtrauktas į šios bendrovės įsipareigojimus kaip neužtikrinta skola.

20 Iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad dėl šio Vokietijos valstybės reikalavimo ši valstybė narė pateikė prašymą suteikti pagalbą dėl vykdymo ir kad nebuvo pareikšta prieštaravimo dėl šio prašymo egzistavimo ir teisėtumo.

21 Savo ruožtu *Pantochim* Belgijos valstybei turi reikalavimą, kylantį iš mokesčių srities nuostatų taikymo; jį ir minėtą Vokietijos valstybės reikalavimą Belgijos valstybė siekia įskaityti, remdamasi 2004 m. gruodžio 27 d. programinio įstatymo 334 straipsniu.

22 *Pantochim* pateikė prieštaravimą dėl šio įskaitymo ir kreipėsi į *tribunal de première instance du Hainaut, division de Mons* (Heno pirmosios instancijos teismas, Monso skyrius, Belgija), o šis nusprendė, kad Belgijos valstybė teisiškai negali atlikti tokio įskaitymo.

23 2016 m. birželio 27 d. sprendimu *cour d'appel de Mons* (Monso apeliacinis teismas, Belgija) patvirtino tą sprendimą ir priteisė iš Belgijos valstybės bendrovei *Pantochim* 502 991,47 EUR sumą ir palūkanas.

24 Dėl šio sprendimo Belgijos valstybė pateikė kasacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui – *Cour de cassation* (Kasacinis Teismas, Belgija).

25 Šiomis aplinkybėmis *Cour de cassation* (Kasacinis Teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1) Ar nuostata, [pagal kurią] reikalavimas, kurį buvo paprašyta vykdyti, „traktuojamas kaip valstybės narės, kurioje yra prašomoji institucija, reikalavimas“, kaip nustatyta [Direktyvos 2008/55] 6 straipsnio [antroje] pastraipoje, kuria buvo pakeista [Direktyvos 76/308] 6 straipsnio 2 dalis, turi būti aiškinama taip, kad prašančiosios valstybės reikalavimas yra prilyginamas prašomosios valstybės reikalavimui, todėl prašančiosios valstybės reikalavimas tampa prašomosios valstybės reikalavimu?

2) Ar terminas „privilegija“, vartojamas [Direktyvos 2008/55] 10 straipsnyje ir iki kodifikavimo [Direktyvos 76/308] 10 straipsnyje [pastarajame „pirmumo tvarka“], turi būti suprantamas kaip su reikalavimu susieta pirmumo teisė, lygiagrečiai pateiktų reikalavimų atveju suteikianti pirmenybę prieš kitus skolinius reikalavimus, ar kaip bet koks mechanizmas, kurį taikant lygiagrečiai pateiktų reikalavimų atveju reikalavimo suma sumokama pirmumo tvarka?

Ar mokesčių administratoriaus teisė 2004 m. [gruodžio] 27 d. programinio įstatymo 334 straipsnyje nustatytomis sąlygomis atlikti įskaitymą lygiagrečiai pateiktų reikalavimų atveju turi būti traktuojama kaip privilegija, kaip tai suprantama pagal minėtų direktyvų 10 straipsnį?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

26 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 76/308 6 straipsnio 2 dalį ir Direktyvos 2008/55 6 straipsnio antrą pastraipą reikia aiškinti taip, kad prašančiosios valstybės narės reikalavimas prilyginamas prašomosios valstybės narės reikalavimui ir įgyja jos reikalavimo statusą.

27 Pirmiausia pažymėtina, kad nors prejudiciniuose klausimuose nurodytos Direktyva 76/308 ir Direktyva 2008/55 jau yra panaikintos, jos galiojo tuo metu, kai klostėsi pagrindinės bylos faktinės aplinkybės. Iš tiesų, kaip matyti iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą, Belgijos valstybė, patvirtindama Vokietijos valstybės reikalavimą, dėl kurio pateiktas pagrindinėje byloje nagrinėjamas prašymas dėl vykdymo, įskaitė įvairius mokestinius reikalavimus, kuriuos *Pantochim* pagrįstai pareiškė Belgijos mokesčių administratoriui nuo 2005 m. sausio mėn. 1 d. iki 2009 m. balandžio 20 d.

28 Pagal Direktyvos 76/308 6 straipsnio 2 dalį ir Direktyvos 2008/55 6 straipsnio antrą pastraipą, kurios turi būti aiškinamos kartu su atitinkamai Direktyvos 76/308 6 straipsnio 1 dalimi ir Direktyvos 2008/55 6 straipsnio pirma pastraipa, kai pateikiamas prašymas dėl reikalavimo vykdymo, toks reikalavimas traktuojamas „kaip“ prašomosios valstybės narės reikalavimas, o ši valstybė narė turi įvykdyti šį reikalavimą pagal įstatymus ir kitus teisės aktus, taikomus panašiems šios valstybės narės reikalavimams vykdyti.

29 Taigi iš pačių Direktyvos 76/308 6 straipsnio 2 dalies ir Direktyvos 2008/55 6 straipsnio antros pastraipos formuluočių matyti, kad reikalavimas, dėl kurio pateiktas prašymas jį vykdyti, neįgyja prašomosios valstybės narės reikalavimo statuso, bet „traktuojamas kaip“ šios valstybės reikalavimas vien siekiant, kad ši valstybė jį įvykdytų, ir ji turi pasinaudoti įgaliojimais ir taikyti procedūras, nustatytas įstatymuose ar kituose teisės aktuose, kurie taikomi reikalavimams, susijusiems su tokiais pačiais arba panašiais muitais ar mokesčiais jos teisės sistemoje (pagal analogiją žr. 2018 m. balandžio 26 d. Sprendimo *Donnellan*, C-34/17, EU:C:2018:282, 48 punktą).

30 Vadinasi, nors pagal šias nuostatas prašomoji valstybė narė, siekdama išieškoti reikalavimą, dėl kurio pateiktas toks prašymas, turi šį reikalavimą vertinti taip pat, kaip ir savo pačios reikalavimus (šiuo klausimu žr. 2010 m. sausio 14 d. Sprendimo *Kyrian*, C-233/08, EU:C:2010:11, 43 punktą), tai nereiškia, kad atitinkamas prašančiosios valstybės narės reikalavimas perleidžiamas prašomajai valstybei narei. Kaip savo išvados 35 punkte pažymėjo generalinis advokatas, šis reikalavimas materialiniu požiūriu lieka prašančiosios valstybės narės reikalavimas, kuris skiriasi nuo prašomosios valstybės narės reikalavimų.

31 Šį aiškinimą taip pat patvirtina Direktyvos 76/308, iš dalies pakeistos Direktyva 2001/44, 10 straipsnio ir Direktyvos 2008/55 10 straipsnio formuluotės, pagal kurias vykdytiniems reikalavimams nebūtinai turi būti taikomos privilegijos, taikomos analogiškiems reikalavimams, kylantiems prašomojoje valstybėje narėje.

32 Iš Direktyvos 76/308, iš dalies pakeistos Direktyva 2001/44, 9 straipsnio ir Direktyvos 2008/55 9 straipsnio taip pat matyti, kad prašančiosios valstybės narės reikalavimas, kurį vykdo prašomoji valstybė narė, neįgyja jos reikalavimo statuso, nes šiose nuostatose numatyta, kad prašomoji valstybė narė turi pervesti prašančiajai valstybei narei visą reikalavimo sumą, kurią ji išieškojo, ir prireikus palūkanas, mokėtinas už suteiktą mokėjimo terminą.

33 Be to, iš Direktyvos 76/308 8 konstatuojamosios dalies ir Direktyvos 2008/55 10 konstatuojamosios dalies matyti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas siekė, jog prašomoji valstybė narė vykdytų reikalavimą prašančiosios valstybės narės „vardu“.

34 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad Direktyvos 76/308 6 straipsnio 2 dalis ir Direktyvos 2008/55 6 straipsnio antra pastraipa turi būti aiškinamos taip, kad prašančiosios valstybės narės reikalavimas neprilyginamas prašomosios valstybės narės reikalavimui ir neįgyja jos reikalavimo statuso.

Dėl antrojo klausimo

35 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 76/308 10 straipsnis ir Direktyvos 2008/55 10 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad šiose nuostatose vartojama sąvoka [„pirmumo tvarka“ ar] „privilegija“ reiškia su reikalavimu susietą pirmumo teisę, lygiagrečiai pateiktų reikalavimų atveju suteikiančią jam pirmenybę prieš kitus skolinius reikalavimus, arba bet kokį mechanizmą, kurį taikant lygiagrečiai pateiktų reikalavimų atveju šio reikalavimo suma sumokama pirmumo tvarka. Šis teismas taip pat klausia, ar Direktyvos 76/308 10 straipsnį ir Direktyvos 2008/55 10 straipsnį reikia aiškinti taip, kad prašomosios valstybės narės mokesčių administratoriaus teisė atlikti įskaitymą lygiagrečiai pateiktų reikalavimų atveju yra „privilegija“, kaip tai suprantama pagal šias nuostatas.

36 Reikia pažymėti, kad direktyvose 76/308 ir 2008/55 terminas „privilegija“ neapibrėžtas ir šiuo tikslu nėra nuorodos į valstybių narių teisę.

37 Pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją, kai Sąjungos teisės nuostatoje aiškiai nedaroma nuoroda į valstybių narių teisę, norint nustatyti šios nuostatos prasmę ir apimtį, jos reikšmė visoje Sąjungoje paprastai turi būti aiškinama savarankiškai ir vienodai, atsižvelgiant į nuostatos kontekstą ir nagrinėjamu teisės aktu siekiamą tikslą (žr., be kita ko, 2016 m. spalio 13 d. Sprendimo *Mikołajczyk*, C-294/15, EU:C:2016:772, 44 punktą ir 2017 m. lapkričio 16 d. Sprendimo *Kozuba Premium Selection*, C-308/16, EU:C:2017:869, 38 punktą).

38 Kalbant apie direktyvomis 76/308 ir 2008/55 siekiamą tikslą, reikia priminti, kad pagal kiekvienos iš jų 1 straipsnį jos nustato bendras taisykles dėl tarpusavio pagalbos, kad kiekvienoje valstybėje narėje būtų užtikrintas į šių direktyvų taikymo sritį patenkančių reikalavimų, kilusių kitoje valstybėje narėje, vykdymas.

39 Iš Direktyvos 76/308 pirmos–trečios konstatuojamųjų dalių matyti, kad šios direktyvos tikslas yra pašalinti bendrosios rinkos sukūrimo ir funkcionavimo kliūtis, atsirandančias dėl nacionalinių nuostatų, susijusių su išieškojimu, taikymo srities teritorinio apribojimo (2012 m. spalio 18 d. Sprendimo *X*, C-498/10, EU:C:2012:635, 45 punktas).

40 Taigi šioje direktyvoje numatytos pagalbos priemonės, kaip antai vykdant reikalavimus reikalingos informacijos teikimas, pranešimas apie dokumentus asmeniui, kuriam jie skirti, ir reikalavimų vykdymas, kai dėl to priimtas vykdymą leidžiantis dokumentas (2012 m. spalio 18 d. Sprendimo *X*, C-498/10, EU:C:2012:635, 46 punktas).

41 Dėl atitinkamų nuostatų konteksto reikia priminti, kad minėtos direktyvos 10 straipsnyje numatyta, jog vykdytiniems reikalavimams prašomoje valstybėje narėje netaikoma jokia privilegija. Taigi jame nustatyta taisyklė, pagal kurią prašomosios valstybės narės reikalavimams taikomos privilegijos netaikomos reikalavimams, dėl kurių pateiktas prašymas juos vykdyti.

42 Šis 10 straipsnis buvo iš dalies pakeistas Direktyva 2001/44, vėliau – Direktyvos 2008/55 10 straipsniu. Šiomis direktyvomis, nukrypstant nuo šios taisyklės, prašomajai valstybei narei buvo numatyta galimybė suteikti šias privilegijas prašančiosios valstybės narės reikalavimams.

43 Šios nuostatos patvirtina aplinkybę, kad nors, kaip buvo nurodyta šio sprendimo 28–30 punktuose, šie reikalavimai, siekiant juos įvykdyti, turi būti vertinami taip pat, kaip prašomosios valstybės narės reikalavimai, vis dėlto jie skiriasi nuo pastarųjų reikalavimų ir šioje valstybėje narėje iš principo neturi privilegijų.

44 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia laikytis plačios minėtose nuostatose vartojamos sąvokos „privilegija“ sampratos, apimančios visus mechanizmus, kurie, nukrypstant nuo kreditorių lygybės principo, leidžia lygiagrečiai pateiktų reikalavimų atveju prašomajai valstybei narei reikalauti savo reikalavimų patenkinimo pirmenybės ar pirmumo tvarka.

45 Kalbant apie pagrindinėje byloje nagrinėjamą teisę įskaityti, kurią turi Belgijos mokesčių administratorius dėl savo paties mokestinių reikalavimų, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodyta informacija neleidžia nustatyti, ar pasinaudojimas šia teise lygiagrečiai pateiktų reikalavimų atveju leidžia šiam administratoriui reikalauti savo reikalavimų patenkinimo pirmenybės ar pirmumo tvarka, ar ta teisė reiškia įprastą įskaitymo mechanizmą.

46 Tuo atveju, jei minėta teisė reikštų įprastą įskaitymo mechanizmą, kuris skirtas vykdymo procedūrai supaprastinti, nesuteikiant Belgijos valstybei pirmenybės ar pirmumo teisės savo reikalavimams patenkinti ar kokios nors privilegijos, kuria nukrypstama nuo kreditorių lygybės principo, ji turėtų būti laikoma patenkančia į Direktyvos 76/308 6 straipsnio ir Direktyvos 2008/55 6 straipsnio taikymo sritį, todėl ši valstybė taip pat turėtų ja remtis siekdama įvykdyti kitos valstybės narės reikalavimus, dėl kurių pateiktas prašymas juos vykdyti, remiantis šiomis direktyvomis.

47 Priešingu atveju, jei pasinaudojimas pagrindinėje byloje nagrinėjama teise įskaityti suteiktų Belgijos valstybei tokią pirmenybės ar pirmumo teisę, kurios neturi kiti kreditoriai, ši teisė, kaip kreditorių lygybės principo esant lygiagrečiai pateiktiems reikalavimams išimtis, reikštų „privilegiją“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 76/308 10 straipsnį ir Direktyvos 2008/55 10 straipsnį.

48 Tokiu atveju Belgijos valstybė negalėtų šia teise pasinaudoti, siekdama įvykdyti kitos valstybės narės reikalavimus, dėl kurių pateiktas prašymas juos vykdyti, remiantis šiomis direktyvomis, nes iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad pagal 1979 m. liepos 20 d. įstatymo 15 straipsnį vykdytiniems reikalavimams netaikoma jokia privilegija.

49 Bet kuriuo atveju svarbu pabrėžti, kad prašomoji valstybė narė gali pasinaudoti tokia teise įskaityti, kokia nagrinėjama pagrindinėje byloje, tik prašančiosios valstybės narės naudai.

50 Šiomis aplinkybėmis į antrąjį klausimą reikia atsakyti:

– Direktyvos 76/308 10 straipsnis ir Direktyvos 2008/55 10 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad šiose nuostatose vartojama sąvoka [„pirmumo tvarka“ ar] „privilegija“ reiškia bet kokį mechanizmą, kurį taikant lygiagrečiai pateiktų reikalavimų atveju šio reikalavimo suma sumokama pirmumo tvarka,

– Direktyvos 76/308 10 straipsnis ir Direktyvos 2008/55 10 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad prašomosios valstybės narės teisė atlikti įskaitymą lygiagrečiai pateiktų reikalavimų atveju yra privilegija, kaip ji suprantama pagal šias nuostatas, jeigu pasinaudojus šia teise šiai valstybei narei suteikiama pirmenybės ar pirmumo teisė savo reikalavimams patenkinti, kurios kiti kreditoriai neturi, tačiau tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

51 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1. 1976 m. kovo 15 d. Tarybos direktyvos 76/308/EEB dėl savitarpio paramos patenkinant pretenzijas, kylančias dėl operacijų, įeinančių į Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo finansavimo sistemą, ir dėl žemės ūkio mokesčių bei muitų susigrąžinimo 6 straipsnio 2 dalis ir 2008 m. gegužės 26 d. Tarybos direktyvos 2008/55/EB dėl tarpusavio pagalbos vykdant reikalavimus, susijusius su tam tikromis rinkliavomis, muitais, mokesčiais ir kitomis priemonėmis, 6 straipsnio antra pastraipa turi būti aiškinamos taip, kad prašančiosios valstybės narės reikalavimas neprilyginamas prašomosios valstybės narės reikalavimui ir neįgyja jos reikalavimo statuso.

2. Direktyvos 76/308 10 straipsnis ir Direktyvos 2008/55 10 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad:

– **šiose nuostatose vartojama sąvoka [„pirmumo tvarka“ ar] „privilegija“ reiškia bet kokį mechanizmą, kurį taikant lygiagrečiai pateiktų reikalavimų atveju šio reikalavimo suma sumokama pirmumo tvarka,**

– **prašomosios valstybės narės teisė atlikti įskaitymą lygiagrečiai pateiktų reikalavimų atveju yra privilegija, kaip ji suprantama pagal šias nuostatas, jeigu pasinaudojus šia teise šiai valstybei narei suteikiama pirmenybės ar pirmumo teisė savo reikalavimams patenkinti, kurios kiti kreditoriai neturi, tačiau tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.**

Parašai.